

Violența sexuală împotriva copiilor și tinerilor în sport

— Ce reprezintă violența sexuală?

Violența sexuală este un termen larg care include hărțuirea sexuală și abuzul sexual, și poate fi definită ca un act sexual sau tentativă la un act sexual comis de o altă persoană fără consimțământul liber exprimat al victimei sau împotriva unei persoane care este incapabilă să își exprime consimțământul sau refuzul (Basile și alții, 2014). În general abuzul sexual este definit ca o activitate sexuală care implică un copil care nu înțelege complet, este incapabil să își exprime consimțământul informat sau care nu este pregătit din punct de vedere al dezvoltării și nu își poate exprima consimțământul. Hărțuirea sexuală se referă la comportamentul îndreptat împotriva unei persoane sau unui grup de persoane care implică o conduită verbală, non-verbală sau fizică sexualizată, cu sau fără intenție, legală sau ilegală, care este bazată pe abuzul de putere și încredere și care este considerată de victimă sau de un martor drept nedorită sau forțată (Comitetul Olimpic Internațional, 2007). În acest concept sunt incluse actele sexuale fără contact (de ex. pozarea pentru fotografii pornografice sau manipularea și acostarea copiilor pe internet în scopuri sexuale).

— Cât de des au loc aceste fapte?

Cercetările sugerează că unul din cinci copii sau tineri din Europa este victimă a unei forme de violență sexuală (Consiliul Europei, 2007). În sport, cercetările asupra acestui subiect sunt relativ recente și provin doar dintr-un număr restrâns de țări. Studiile care analizează hărțuirea sexuală în sport indică o prevalență estimată între 3% și 52%, iar pentru abuzul sexual între 0,2% și 9,7% (Parent & Fortier, 2017). Diferențele semnificative dintre estimări pot fi explicate de diferențele dintre metodologiile și definițiile utilizate. Nu este clar dacă aceste diferențe mari rezultă din diferențele reale dintre riscurile de a fi supus unui abuz / unei violențe sexuale în diversele culturi raportate, sau din diferențele conceptuale. În orice caz, dacă studiile includ abuzul din partea colegilor și cazurile non-contact în definirea violenței sexuale, acest lucru poate crește semnificativ ratele de prevalență.

— Care sunt victimele violenței sexuale în sport?

Violența sexuală poate fi îndreptată împotriva oricărui atlet indiferent de vârstă, abilități sportive, sex, naționalitate, rasă sau etnie, clasă socială, nivel de educație, orientare sexuală sau handicap. Deși violența sexuală este încă descrisă adesea drept o problemă între „un agresor bărbat și o victimă femeie”, studiile recente nu au constatat diferențe, sau au constatat doar diferențe mici, între victimizarea băieților și cea a fetelor (Parent & Fortier, 2017; Vertommen și alții, 2016). Studiile demonstrează că tinerii atleți care concurează la nivel internațional raportează mai multe experiențe de violență sexuală în sport comparativ cu atleții care concurează la un nivel inferior. De asemenea, sub-grupurile vulnerabile precum atleții LGBT, minorități etnice și atleții cu handicap sunt supuși unor riscuri mai mari de a deveni victime ale violenței sexuale în sport.

— Cine sunt agresorii violenței sexuale în sport?

Agresorii în cazurile de violență sexuală sunt atât bărbați cât și femei. Antrenorii și alți membri ai anturajului sunt deseori agresorii în cazurile de abuz sexual, însă colegii atleți sunt agresori în cazurile de hărțuire sexuală mai des decât antrenorii lor (Mountjoy și alții, 2016). Hărțuirea sexuală din partea colegilor atleți implică adesea mai mulți agresori. Cu toate acestea, atunci când antrenorii sunt implicați în incidentele de violență sexuală împotriva copiilor sau tinerilor din sport, incidentele tind să fie mai grave (Vertommen și alții, 2017).

— Care sunt factorii de risc pentru violența sexuală în sport?

Sportul este construit pe baza unor structuri și culturi unice care sunt caracterizate de un nivel ridicat de toleranță la incidente aleatorii sau violență fizică și vătămări (toate acestea considerate parte a filozofiei „încăierării”) și de relații inegale de putere între antrenori și atleți și de o conducere autoritară. Împreună cu raportul de gen dominat de bărbați, contactul fizic care adesea este necesar și structurile de recompensare, aceste condiții contribuie la un climat care poate conduce la violență sexuală împotriva copiilor și a tinerilor atleți.

În sport există un context de potențiale riscuri, ca de exemplu:

- ▶ vestiare
- ▶ dușuri comune
- ▶ carpooling
- ▶ cazare peste noapte în timpul cantonamentelor sau al competițiilor.

Cu toate acestea, foarte puțini oameni asociază sportul cu violența sexuală. Factorii organizaționali care influențează riscul sporit de violență sexuală și hărțuire sexuală includ: o cultură a sportului în care conduita sexuală neadecvată este tolerată; martorii ignoră semnele sale sau o aprobă în mod tacit; discriminarea și inegalitatea sexelor sunt acceptate. (Mountjoy și alții, 2016).

Comunicarea publică a experiențelor de violență sexuală în sport este dificilă. Acest subiect tabu este probabil mai pregnant decât în alte contexte, deoarece se consideră că atleții trebuie să fie puternici, iar vulnerabilitatea reprezintă o slăbiciune. Ambiția nemărginită a tinerilor atleți promițători îi face pe aceștia vulnerabili și va proteja confidențialitatea introdusă de agresor, deoarece copilul se teme de consecințele negative (ca de exemplu să fie nevoit să părăsească sportul) atunci când secretul este divulgat.

— Există sporturi care prezintă riscuri mai mari decât altele?

Adesea se consideră că sporturile de contact și/sau individuale prezintă riscuri mai ridicate comparativ cu alte sporturi. Cu toate acestea, până în prezent, nu există dovezi științifice în sprijinul acestei presupunerii. Dimensiunea costumului pentru competiție, nivelul de contact și tipul sportului nu reprezintă factori de risc pentru hărțuire sexuală sau abuz sexual în sport (Fasting K. și alții, 2004).

— Care este impactul?

Pe baza studiilor realizate în afara sportului, știm că experiența violenței sexuale în copilărie sau în adolescență poate avea un impact devastator pe termen scurt și lung asupra sănătății fizice, psihologice și sociale. Afecțiunile și vătămările corporale, reducerea performanței, tulburările de alimentație, sindromul stresului post-traumatic, auto-mutilarea, reducerea respectului față de sine, problemele comportamentale, dificultățile de învățare, tulburările de eliminare, tulburările distructive și impulsive de control și comportament, problemele de atașare, nervozitatea, depresia și riscul crescut de sinucidere, toate acestea reprezintă eventuale consecințe ale violenței sexuale. Nu există motive pentru a presupune că experimentarea acestor violențe sexuale în contextul sportului conduce la consecințe mai puțin grave decât violența sexuală petrecută în afara lui.

Violența sexuală are și un impact organizațional. Daunele de imagine, plecarea atleților, pierderea sponsorilor reprezintă câteva dintre consecințele negative la nivel organizațional.

— Referințe

Basile K. și alții, „Sexual violence surveillance: uniform definitions and recommended data elements (2.0)”, Centrul Național pentru Prevenirea și Controlul Vătămărilor, Atlanta, 2014.

Consiliul European, *Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse*, 2007.

Comitetul Olimpic Internațional, *Consensus Statement on Sexual Harassment and Abuse in Sport*, Lausanne: COI, 2007 (Definițiile sunt actualizate în declarația de consens 2016 a COI).

Mountjoy M. și alții, The IOC Consensus Statement: Harassment and abuse (non-accidental violence) in sport, *British Journal of Sports Medicine* 50, 2016, pp. 1019–1029; <http://doi.org/10.1136/bjsports-2016-096121>.

Parent S., Disclosure of sexual abuse in sport organizations: a case study, *Journal of Child Sexual Abuse* 20(3), 2011; <http://doi.org/10.1080/10538712.2011.573459>.

Parent S. & Fortier K., Prevalence of interpersonal violence against athletes in the sport context. *Current Opinion in Psychology* 16(16), 2017, pp. 165–169; <http://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.05.012>.

Vertommen T. și alții, Profiling perpetrators of interpersonal violence against children in sport based on a victim survey, *Child Abuse & Neglect* 63, 2017, pp.172–182; <http://doi.org/10.1016/j.chiabu.2016.11.029>.

Vertommen T. și alții, Interpersonal violence against children in sport in the Netherlands and Belgium, *Child Abuse and Neglect* 51, 2016, pp. 223–236; <http://doi.org/10.1016/j.chiabu.2015.10.006>.

Fasting K., Brackenridge C. H. and Sundgot-Borgen J., Prevalence of sexual harassment among Norwegian female elite athletes in relation to sport type, *International Review for the Sociology of Sport*, vol. 39, 2004, pp. 373–386.

start to talk.org

CADRUL LEGISLATIV ȘI NORMATIV

Care legi, convenții, acte normative, standarde și recomandări de bune practici ne ajută să prevenim și să răspundem la violența sexuală împotriva copiilor și a tinerilor?

— Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului (1989)

Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului are 54 de articole care acoperă toate aspectele vieții unui copil și stabilește drepturile civile, politice, economice, sociale și culturale la care au dreptul toți copiii și tinerii de pretutindeni.

Toate țările europene sunt semnatare și trebuie să raporteze implementarea convenției către Comitetul pentru Drepturile Copilului (CRC). Toți copiii și tinerii au drepturi, indiferent de etnie, sex, religie, limbă, aptitudini și alte criterii. Convenția trebuie privită în ansamblu: toate drepturile sunt corelate și niciunul dintre drepturi nu este mai important decât un altul. Dreptul la odihnă și joacă (Articolul 31) și dreptul la libertatea de exprimare (Articolul 13) sunt la fel de importante ca dreptul la protecția împotriva violenței (Articolul 19) și ca dreptul la educație (Articolul 28).

— Dreptul civil și penal

Dreptul civil reprezintă un set de legi ale statului care reglementează cazurile private. Dreptul penal reprezintă un set de reguli și statute care definesc faptele interzise de un guvern deoarece implică amenințări și daune la adresa siguranței și bunăstării publice. De asemenea el stabilește sancțiunile pentru încălcarea legii. În anumite țări există ceea ce se cheamă „termen de prescripție” care definește perioada de timp în care o persoană care a fost victima unui act de violență sexuală trebuie să înregistreze o plângere. Pentru informații a se vedea caseta cu Contextul de țară.

— Safe Sport International – Declarație de principii (2014)

Declarația Brunel stabilește principiile care trebuie să sprijine protecția sportivilor, inclusiv a sportivilor tineri, împotriva tuturor formelor de violență în sport.

— Convenția Consiliului Europei de la Lanzarote 2007

Convenția Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, cunoscută și sub numele de „Convenția de la Lanzarote”, solicită incriminarea tuturor tipurilor de infracțiuni sexuale împotriva copiilor și a tinerilor. Ea stabilește că toate statele din Europa și din afara ei trebuie să adopte o legislație specifică și să ia măsuri pentru prevenirea violenței sexuale, pentru protejarea copiilor victime și pentru urmărirea penală a agresorilor. Comitetul Lanzarote reprezintă organismul creat pentru a monitoriza implementarea efectivă de către părți a Convenției de la Lanzarote. Pentru a consulta cele mai recente informații privind statele care au ratificat Convenția de la Lanzarote accesați:

www.coe.int/en/web/children/convention

— Declarația de consens a Comitetului Olimpic Internațional: hărțuirea și abuzul (violența ne-accidentală) în sport (2016)

Este bazată pe declarația de consens anterioară privind hărțuirea sexuală și abuzul sexual în sport (2007) și face referire specifică la protecția copiilor și a tinerilor. În anul 2016 COI și-a consolidat îndrumările pentru federațiile internaționale și Comitetele Naționale Olimpice.

— Măsurile internaționale de protecție pentru copii în sport (2014)

În anul 2001, Unitatea pentru protecția copiilor în sport NSPCC din Regatul Unit a dezvoltat un set de Standarde pentru apărarea și protecția copiilor în sport, care prevede că organismele sportive finanțate de guvern au implementat măsuri de protecție.

Ulterior, Comitetul Regatului Unit pentru UNICEF a condus un parteneriat de organizații pentru a defini componentele principale / pilonii pentru protecție, care trebuie implementați pentru a asigura protecția copiilor și tinerilor împotriva tuturor formelor de violență (inclusiv violență sexuală) în și prin sport.

Aceste măsuri de protecție sunt: politică, proceduri de răspuns, training, comunicare, aspecte legate de egalitate, comunicarea cu / ascultarea copiilor și tinerilor, prevenție – planuri sigure de recrutare și selecție / evenimente, monitorizare și evaluare. Acestea au fost testate de peste 50 de organizații sportive din întreaga lume și sunt în proces de a fi adoptate de mai multe dintre ele. Un document de îndrumare pentru organizații a fost elaborat în anul 2016.

Contextul Republicii Moldova

- ▶ **Definiție:** conform legislației penale și civile o persoană este considerată copil din momentul nașterii până la vârsta de 18 ani.
- ▶ **Legislația relevantă:** Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți, Codul penal și Codul de procedură penală
- ▶ **Termenul de prescripție:** legislația penală nu prevede un termen de prescripție specific pentru tragerea la răspundere penală pentru infracțiunile cu caracter sexual săvârșite împotriva copiilor. Altfel că se aplică termenele generale de prescripție.
- ▶ **Sancțiunile legale** pentru infracțiunile cu caracter sexual comise împotriva copiilor variază în dependență de categoria și circumstanțele săvârșirii infracțiunii, și anume între 1 și 20 ani închisoare pentru persoanele fizice și amendă, cu privarea dreptului de a exercita o anumită activitate, pentru persoanele juridice.
- ▶ **Instrucțiuni guvernamentale:** Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea instrucțiunii privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului

— Directiva 2011/93/UE privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile

Această directivă include, printre altele, prevederi pentru a asigura că la recrutarea unei persoane sau a unui profesionist pentru activități voluntare organizate care implică copii, se realizează o verificare a cazierului judiciar. Această directivă poate fi accesată aici:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011L0093>

— Referințe

UNCRC 1989

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

Comitetul pentru drepturile copilului

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/CRCIntro.aspx>

Convenția Consiliului Europei de la Lanzarote 2007

<http://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-convention>

Măsurile internaționale de protecție pentru copii în sport 2014

<https://www.unicef.org.uk/sport-for-development/safeguarding-in-sport/>

Standarde pentru siguranța și protecția copiilor în sport

<https://the cpsu.org.uk/resource-library/2013/standards-for-safeguarding-and-protecting-children-in-sport/>

Declarația de consens a Comitetului Olimpic Internațional: hărțuirea și abuzul (violența ne-accidentală) în sport

<http://bjsm.bmj.com/content/bjsports/50/17/1019.full.pdf>

Principiile internaționale ale siguranței în sport

<http://www.safesportinternational.com/principles/>

<https://www.unicef.org.uk/what-we-do/un-convention-child-rights/>

Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0093&from=EN>

UNESCO Charte Internationale de l'Education Physique et du Sport

http://www.unesco.org/education/educprog/eps/EPsfrancais/EVENEMENTS/charte_internationale_de_l.htm

Planul de acțiune de la Kazan al ședinței Miniștrilor în cadrul celei de-a șasea conferințe a miniștrilor și oficialilor de rang înalt responsabili pentru educație fizică și sport (MINEPS VI), Kazan (13–15 iulie 2017), (UNESCO)

<http://unesdoc.unesco.org/images/0025/002527/252725e.pdf>

PROTEJAREA VICTIMELOR

Identificarea violenței sexuale

— De ce copiilor și tinerilor le este greu să vorbească

Violența sexuală reprezintă rareori un subiect pe care copiii și tinerii îl pot discuta cu adulții, atunci când sunt victimele acestei infracțiuni:

- ▶ ei pot fi forțați să întrețină relații sexuale de către o persoană de încredere (bărbat sau femeie) și de o persoană care deține o poziție de autoritate, ca de exemplu un antrenor, un doctor, un coleg de echipă mai mare sau un lider de echipă;
 - ▶ ei pot fi amenințați în legătură cu consecințele divulgării – amenințări la adresa propriei persoane sau a familiilor lor;
 - ▶ ei pot fi acostați de un adult care consolidează o legătură afectivă cu ei pentru a le câștiga încrederea și poate chiar pentru a-i convinge că se află într-o relație „reală” cu aceștia. Adesea agresorii acostează familia și echipa sportivă a copilului, ceea ce face și mai dificilă convingerea copiilor că vor fi crezuți;
 - ▶ în sport, copiii și tinerii pot depinde de un adult pentru a fi selecțai sau pentru a participa în competiție, însă în anumite sporturi (precum gimnastica) sportivii depind de adult pentru motive de siguranță și bunăstare. Acesta reprezintă un aspect important în contextul ademenirii în scopuri sexuale („grooming”);
 - ▶ pentru tinerii talentați care visează la succes în sport, această legătură psihologică poate fi chiar și mai dificil de rupt;
 - ▶ ei se pot simți rușinați și chiar se pot simți într-o oarecare măsură responsabili pentru ce s-a întâmplat;
- În anumite contexte sportive, poate exista o cultură a „ceremoniilor de inițiere” care implică violență sexuală. Acest lucru poate fi aprobat sau ignorat de adulți, ceea ce face și mai dificilă divulgarea de către copil către colegii mai în vârstă.

Rețineți că violența sexuală poate include abuzuri care implică sau nu contactul, și poate implica ademenirea în scopuri sexuale („grooming”) în persoană sau online. Indicatorii pot include simptome fizice, emoționale/psihologice și comportamentale.

— Semne ale violenței sexuale

În primul rând este important să se poată identifica comportamentul sexual normal pentru diversele stadii de dezvoltare. Societatea Națională pentru Prevenirea Cruzimii asupra Copiilor (NSPCC) are câteva informații utile în acest sens:

<https://www.nspcc.org.uk/preventing-abuse/keeping-children-safe/healthy-sexual-behaviour-children-young-people/>

Simptomele comportamentale ale violenței sexuale pot include:

- ▶ comportament sexualizat care este semnificativ mai avansat de cât cel așteptat din partea unui copil de o anumită vârstă;
- ▶ interes sexual manifestat față de adulți, copii sau tineri cu vârste foarte diferite de propria vârstă;
- ▶ comportament sexual agresiv;
- ▶ comportament compulsiv;
- ▶ semne de teamă față de un anumit adult;
- ▶ notificări din partea școlii sau a clubului sportiv conform cărora comportamentul afectează progresul și realizările lor;
- ▶ tulburări de somn;
- ▶ retragere în sine;
- ▶ asumare excesivă a riscurilor.

Indicatori fizici:

- ▶ udarea patului, murdărirea patului;
- ▶ boli cu transmitere sexuală;
- ▶ consumul de alcool sau droguri.

Indicatori fiziologici:

- ▶ probleme de sănătate mentală – nervozitate și/sau depresie;
- ▶ auto-mutilare, gânduri suicide;
- ▶ tulburări de alimentație.

— Semnele ademenirii în scopuri sexuale („grooming”) și ale comportamentului neadecvat la adulți și tineri pot include:

- ▶ acordarea unei atenții speciale unuia sau mai multor copii sau tineri;
- ▶ oferirea de cadouri sau favoruri speciale;
- ▶ oferirea de transport pentru copil sau tânăr către locul de antrenament, la meciuri sau evenimente/competiții desfășurate în deplasare;
- ▶ împrietenirea, pe platformele de comunicare socială, cu copiii și tinerii care nu reprezintă membri ai familiei;
- ▶ testarea limitelor comportamentului, limbajului sau umorului adecvat din punct de vedere sexual.

Semnele la copii și tineri includ cele descrise mai sus, însă ați putea observa de asemenea că un copil primește cadouri costisitoare pentru care nu pot oferi explicații sau că este deosebit de tăcut în legătură cu ceea ce vede sau cu ceea ce face.

— Ademenirea („grooming”) în scopul abuzului

Copiii și tinerii pot fi ademeniți în scopul abuzului de către adulți sau alți tineri. Acostarea poate fi greu de distins față de conduita unei persoane de încredere din mediul sportiv. Agresorii pot petrece mult timp, câteva luni sau chiar câțiva ani, construind o relație cu familia copilului, cu cercul social al acestuia, inclusiv cu colegii de la clubul sportiv. Ei pot urmări să ocupe poziții de încredere și pot deveni membri de valoare ai clubului sportiv. Ademenirea poate avea loc online și implică abuzul fără contact. Din acest motiv este important ca centrele și cluburile sportive să implementeze **coduri de conduită** pentru toți adulții și tinerii, atât online cât și offline. Aceste coduri trebuie să stabilească în mod clar ce reprezintă comportament acceptabil și comportament neacceptabil. Pentru informații suplimentare a se vedea:

https://www.researchgate.net/publication/37327383_The_grooming_process_in_sport_Case_studies_of_sexual_harassment_and_abuse

— Referințe

Site-ul web Pro Safe Sport: www.coe.int/sport/PSS

Comitetul Olimpic Internațional a elaborat materiale scrise și video pentru a ajuta adulții (antrenori și federații sportive) să implementeze măsuri de protecție pentru sportivi de toate vârstele și să identifice și să răspundă la hărțuire sexuală și abuzul sexual:

<http://sha.olympic.org/home.html>
<https://hub.olympic.org/safeguarding/>

Unitatea pentru Protecția Copiilor în Sport a NSPCC deține un site web care conține multe resurse utile pentru a ajuta părinții și adulții să identifice și să reacționeze la mai multe îngrijorări privind violența sexuală:

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2017/sexually-harmful-behaviour-by-young-people-in-sport/>
<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2015/webinar-understanding-grooming-for-abuse/>
<https://www.nspcc.org.uk/preventing-abuse/child-abuse-and-neglect/child-sexual-exploitation/>

— Mesaje-cheie

În general copiii și tinerii nu „părăsc”, ci așteaptă ca adulții să observe semnele la ei și în comportamentul agresorilor lor. Este esențial ca organismele sportive să implementeze coduri de conduită, care stabilesc comportamentul acceptabil și comportamentul neacceptabil pentru adulți și tineri:

- ▶ nu există NICIO TOLERANȚĂ pentru o relație sexuală care implică un copil sau un tânăr;
- ▶ un copil sau un adolescent poate fi abuzat sexual de bărbați, femei, adolescenți, băieți și fete;
- ▶ copiii și tinerii au limite clare atunci când este vorba despre propriul corp, iar aceste limite trebuie respectate;
- ▶ copiii și tinerii au drepturi, iar acestea trebuie să se afle în centrul tuturor activităților;
- ▶ succesul aparține sportivului. Antrenorii și anturajul își îndeplinesc sarcinile și/sau sprijină copilul sau tânărul;
- ▶ sportul reprezintă UNUL dintre multele medii în care copiii sau tinerii se dezvoltă, însă NU SINGURUL. Mediul familial, școlar și cercul de prieteni trebuie să continue să facă parte din viața sportivului pe măsură ce nivelul sportiv evoluează;
- ▶ copiii și tinerii au propriile idealuri, opinii, idei și un punct de vedere ferm cu privire la toate aspectele care îi afectează. Ei trebuie ascultați și luați în considerare în toate aspectele care sunt legate de dezvoltarea lor;
- ▶ vei solicita ajutor dacă îți rupi un os – de asemenea poți solicita ajutor și dacă simți disconfort emoțional.

— Comportament sexual dăunător la tineri

Majoritatea oamenilor nu realizează că tinerii exprimă un comportament sexual dăunător. Se estimează că aproximativ o treime din abuzurile sexuale sunt comise de alți copii și tineri (sursa: Hackett S., 2014, Children and young people with harmful sexual behaviours). Este esențial ca adulții implicați în sport să cunoască aceste semne și să știe cum să reacționeze.

În sport au fost raportate incidente de ritualuri de inițiere sau „disciplinare” în rândul echipelor sportive, care au implicat comportament sexual abuziv și dăunător. Acestea afectează victimele, martorii și viețile tinerilor agresori. Ele trebuie considerate drept încălcări ale codului de conduită și potențiale infracțiuni.

start to talk.org

Răspunsul la suspiciunile sau acuzațiile de violență sexuală

— Prevenirea violenței sexuale în și prin sport

Toate persoanele implicate în activitățile sportive ale copiilor și tinerilor au nevoie de acces la informații și educație care să le ajute să:

- ▶ ia măsuri practice pentru crearea unui mediu sigur, plăcut, centrat pe copil și bazat pe încredere;
- ▶ identifice și să răspundă la suspiciuni legate de copii și tineri care ar fi fost supuși violenței sexuale.

— Care este modul de abordare a unui copil sau a unui tânăr care este victima violenței sexuale sau dacă există suspiciuni legate de comportamentul unui coleg

Toate persoanele trebuie să cunoască politica și procedurile organizațiilor lor și să știe cui să raporteze suspiciunile în cadrul și în afara organizației.

Cerințe legale pentru raportarea suspiciunilor/acuzațiilor de violență sexuală în Republica Moldova

Reprezentanții instituțiilor de învățământ, inclusiv cele sportive, sunt obligați:

- 1) **să înregistreze** sesizările persoanelor referitor la cazurile suspecte de abuz sexual al copilului și/sau să se autosesizeze în situațiile în care au identificat astfel de cazuri;
- 2) **să informeze imediat** prin telefon autoritatea tutelară locală, iar în decurs de 24 ore să-i expedieze fișa de sesizare a cazului suspect de violență, exploatare, trafic al copilului;
- 3) **să informeze imediat suplimentar:** a) inspectoratul teritorial de poliție/procuratura – în cazul în care cunosc ori suspectă că un copil este victimă a unei infracțiuni; b) serviciul de asistență medicală de urgență – în cazul în care există un pericol iminent pentru viața sau sănătatea copilului, a tentativelor de suicid din partea copilului.

— Organizațiile naționale trebuie să dețină:

- ▶ o politică documentată cu privire la protecția copiilor și tinerilor;
- ▶ coduri de conduită/comportament pentru adulți și tineri;
- ▶ proceduri scrise pentru răspunsul la toate suspiciunile legate de copii și tineri, inclusiv atunci când aceștia înșiși mărturisesc violența sexuală;
- ▶ proceduri pentru reclamații și proceduri disciplinare;
- ▶ o persoană desemnată pentru protecția copiilor, cu date de contact cunoscute de toată lumea.

Cluburile sportive trebuie să se asigure cel puțin că respectivii copii își cunosc drepturile și liniile de asistență telefonică la care pot apela, și să se asigure că persoanele din cadrul clubului știu cui trebuie să adreseze suspiciunile.

Fiecare țară are un set de așteptări minime foarte diferit. Nu există întotdeauna politici și proceduri pentru a răspunde la îngrijorările legate de copii și tineri din cadrul organizațiilor sportive, astfel încât liderii sportivi / antrenorii trebuie să cunoască reglementările aplicabile, ca de exemplu contacte ale agențiilor statutare și linii de asistență telefonică pentru copii/adulți.

— Divulgarea informațiilor și confidențialitatea

- ▶ Păstrarea confidențialității rapoartelor și divulgarea lor doar către persoanele care trebuie să le cunoască
- ▶ Agențiile statutare vor indica persoanele care trebuie informate, dacă sunt contactate

— Cum trebuie să se răspundă unui copil sau unui tânăr care pretinde că este abuzat: ce trebuie și ce nu trebuie făcut

Rețineți că majoritatea copiilor au dificultăți în a mărturisi că sunt supuși violenței sexuale.

Este foarte important să:

- ▶ vă păstrați calmul și să nu vă arătați șocat sau dezaprobator;
- ▶ ascultați cu atenție ceea ce copilul sau tânărul are de spus;
- ▶ convingeți copilul sau tânărul că are dreptul să mărturisească și că ceea ce s-a întâmplat nu este din vina sa;
- ▶ dați de înțeles copilului sau tânărului că îl credeți;
- ▶ lăsați copilul sau tânărul să își amintească ceea ce are de spus;
- ▶ puneți întrebări doar pentru a clarifica ceva ce nu ați înțeles – rețineți că este posibil ca respectivul copil sau tânăr să mai fie intervievat de agenția statutară / în cadrul investigației penale;
- ▶ evitați să faceți promisiuni pe care nu le puteți respecta, ca de exemplu promisiunea de confidențialitate atunci când știți că va trebui să divulgați aceste lucruri;
- ▶ informați copilul sau tânărul cu privire la acțiunile dvs. ulterioare;
- ▶ oferiți informații legate de alte surse de asistență, ca de ex. linii telefonice de asistență pentru copii;
- ▶ trimiteți raportul persoanei responsabile pentru protecția copilului cât mai curând posibil. Dacă aceste persoane nu sunt disponibile, trebuie să transmiteți informațiile către agențiile statutare, care pot lua măsuri pentru investigarea acuzațiilor și pentru a asigura securitatea copilului sau a tânărului. Respectați recomandările lor privind contactarea părinților copilului sau ai tânărului.

— Proceduri pentru reclamații și proceduri disciplinare

Urmăririle penale încheiate cu succes sunt încă foarte dificile chiar și cu ajutorul celor mai complexe sisteme, întrucât pragul de „dincolo de îndoiala rezonabilă” este dificil de atins în cazul victimelor vulnerabile, în special atunci când actele de violență sexuală au loc în secret.

Astfel, organizațiile naționale sunt responsabile pentru soluționarea acuzațiilor împotriva propriului personal sau a propriilor voluntari.

Din acest motiv ele trebuie să elaboreze politici și proceduri pentru soluționarea încălcărilor codurilor de conduită prin:

- ▶ procese de reclamații;
- ▶ audieri disciplinare;
- ▶ plângeri;
- ▶ apeluri.

— Luați măsuri atunci când aveți suspiciuni:

- ▶ trebuie să cunoașteți procedura organizației dvs. și să știți cui să raportați suspiciunile din sport sau din afara sportului;
- ▶ trebuie să înregistrați faptele și observațiile, și nu opiniile proprii, cu cât mai multe detalii posibil;
- ▶ trebuie să vă asigurați că raportul este suficient de clar pentru a putea fi folosit în eventuale proceduri penale ulterioare;
- ▶ trebuie să știți la cine să apelați în afara organizației dvs., dacă este cazul.

Răspuns – urmați procedurile.

Înregistrare – folosiți formularul de înregistrare (dacă există), înregistrați faptele și observațiile, și nu opiniile proprii, cu cât mai multe detalii posibil.

Raportare – transmiteți suspiciunile dvs. către persoana responsabilă pentru măsurile de protecție – la nivel național sau la nivel local în funcție de structura organizației sportive. Dacă nu există o astfel de persoană și/sau în caz de urgență, comunicați suspiciunile dvs. agențiilor statutare.

— Asistența pentru copil sau pentru tânăr, și pentru alte persoane care sunt afectate

Organizațiile sportive și agențiile statutare trebuie să ofere informații privind serviciile locale și naționale pentru victime, familiile lor și alte persoane care au fost afectate.

Servicii de asistență

Instituțiile educaționale, inclusiv cele sportive sunt obligate să informeze imediat prin telefon autoritatea tutelară locală privind cazul suspect de abuz/exploatare sexuală a copilului, iar în decurs de 24 ore să-i expedieze fișa de sesizare a cazului suspect. După evaluarea cazului suspect, autoritatea tutelară va referi victima, după caz, către serviciile de asistență.

— Pregătirea pentru efecte ulterioare, inclusiv re-victimizare

Păstrarea unei abordări axate pe copil sau pe tânăr

- ▶ Asigurarea că respectivii copii nu sunt re-victimizați prin răspunsurile și reacțiile altor persoane.
- ▶ Furnizarea de asistență pentru victime și informații pentru alte persoane afectate pentru ca acestea să înțeleagă deciziile organizației și/sau a agențiilor statutare.

PREVENIREA VIOLENȚEI SEXUALE

Prevenirea violenței sexuale împotriva copiilor și a tinerilor în și prin sport

— Dacă nu sunt puse la dispoziție măsuri de protecție, ce poate face din sport un context mai vulnerabil pentru apariția violenței?

- ▶ Poate exista o lipsă a limitelor reglementate privind relațiile online și offline în sport între adulți sau lideri tineri aflați într-o poziție de încredere. Acestea trebuie să fie reglementate în coduri de conduită, pentru ca toată lumea să le cunoască în mod clar.
- ▶ Sportul a fost reglementat mai puțin comparativ cu mediile mai formale, precum cel școlar.
- ▶ În mare măsură el este condus de voluntari, care pot să nu aibă acces la informațiile, instruirea și asistența necesară pentru implementarea măsurilor de protecție; pot să nu cunoască indicatorii violenței sexuale; și pot să nu cunoască cu certitudine cum să reacționeze la suspiciuni sau acuzații.
- ▶ Contactul fizic în cadrul exercițiilor de antrenament poate prezenta oportunități de contact nedorit dacă nu este reglementat.
- ▶ Cultura în sport înseamnă că așa-numitele ceremonii de „inițiere” care implică abuzuri sexuale au fost acceptate ca făcând parte din sport și nu sunt privite ca potențiale infracțiuni. De asemenea ele pot fi traumatizante pentru martorii copii, tineri și adulți.

Trebuie solicitată asistență din partea agențiilor statutare atunci când evaluările de risc implică violența sexuală sau conduita sexuală inadecvată care poate necesita evaluări specializate sau legale.

— Implementarea măsurilor practice de prevenție

Asigurarea unui mediu de înaltă calitate, centrat pe copii în care copiii și tinerii își înțeleg drepturile și se simt încurajați să discute despre îngrijorările lor, este esențială pentru prevenirea violenței sexuale.

Părinții trebuie să adreseze întrebări legate de activitatea sportivă a copiilor lor:

- ▶ calificările antrenorului;
- ▶ experiența personalului/voluntarilor;
- ▶ verificarea trecutului personalului/voluntarilor.

„Dacă nu ți-ai lăsa portofelul sau poșeta cu un grup de străini pe care nu îi cunoști și pe care nu i-ai cunoscut niciodată, cu cât mai valoros este copilul tău?”

(Anne Tiivas, Westminster Media Forum, octombrie 2017)

— Măsuri de prevenție

În fișele informative anterioare am vorbit despre pașii care trebuie întreprinși pentru a preveni violența sexuală în sport și pentru a răspunde la îngrijorări. Pentru organizații, a se vedea fișa informativă 4.

Un exemplu de bune practici privind măsurile de protecție care trebuie implementate și modul de implementare este reprezentat de Măsurile Internaționale de Protecție pentru Copii în Sport și îndrumările aferente pentru organismele de conducere din domeniul sportului. Acestea au fost testate de peste 50 de organizații, de la Comitete Olimpice Naționale până la micile organizații de dezvoltare prin sport.

Riscurile legate de toate formele de abuz cresc odată cu nivelul de performanță al unui copil sau al unui tânăr, atunci când:

- ▶ copiii și tinerii încep să călătorească departe de casă și de măsurile de protecție;
- ▶ tinerii talentați și de nivel înalt depind de antrenorii lor și de antrenaj pentru succes și selecție;
- ▶ sportul de elită este caracterizat de o abordare „câștig cu orice preț”. Copiii și tinerii talentați pătrund treptat în lumea performanței adulților, unde adesea reprezintă „copii din punct de vedere al vârstei, însă adulți din punct de vedere al modului de viață. Acest lucru este denumit confuzie de statut” (sursa: Safeguarding YouthSport – ICES 2015 – www.safeguardingyouthsport.eu);

anumiți copii și tineri sunt supuși într-o măsură mai mare riscurilor datorită lipsei noastre de conștientizare și a măsurilor pentru protecția lor. De exemplu, tinerii cu handicap care pot fi dependenți de adulții abuzivi pentru participarea și progresul în sport, tinerii LGBT care pot fi ținta discriminării, de exemplu orientarea lor sexuală poate fi percepută ca un risc sexual.

— Evaluarea riscului organizațional

Organizațiile sportive trebuie să identifice riscurile potențiale în cadrul procedurilor lor de bună guvernare. Riscurile legate de protecție trebuie să reprezinte parte a acestui proces, precum și riscurile de sănătate și siguranță. Organizațiile sportive trebuie să înființeze și să păstreze registre de risc. Acestea trebuie să acopere evaluările de risc și să descrie măsurile de control pentru minimalizarea sau eliminarea potențialelor probleme sau riscuri. Pentru evenimente sportive, trebuie implementate planuri pentru măsurile de protecție care sunt relevante pentru nivelul competițional.

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2015/safe-sports-events-management-tool/>

— Evaluarea riscurilor prezentate de persoane

Aceasta poate face parte dintr-un proces de recrutare în cadrul căruia verificările de siguranță dezvăluie îngrijorări legate de faptul dacă persoana respectivă este potrivită pentru a lucra cu copiii. În mod similar, pot apărea îngrijorări în timpul sau după măsurile de protecție sau investigația protecției copiilor. Organizațiile sportive pot fi nevoite să realizeze o evaluare a riscului și/sau a adecvării. Aceasta trebuie să adopte o abordare structurată, pe baza bunelor practici, care să permită organizației să ia decizii informate și argumentabile. Exemplele includ:

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2015/rfi-interview-risk-assessment-checklist/>

<https://thecpsu.org.uk/resource-library/2013/safe-recruitment-and-selection-procedures/>

— Cele opt măsuri de protecție

Măsurile internaționale de protecție pentru copii în sport sunt:

- ▶ Dezvoltarea Politicii noastre;
- ▶ Proceduri pentru răspuns la problemele legate de protecție;
- ▶ Consultanță și asistență;
- ▶ Minimalizarea riscurilor pentru copii și tineri;
- ▶ Instrucțiuni pentru conduită;
- ▶ Recrutare, instruire și comunicare;
- ▶ Colaborarea cu părinții;
- ▶ Monitorizare și evaluare.

Notele explicative prezintă pas cu pas informații ajutătoare și recomandări practice și exemple din partea mai multor organizații din întreaga lume care au luat parte la proiectul pilot. Notele explicative sunt prezentate mai jos.

— Referințe

Noile resurse COI „Safeguarding athletes from harassment and abuse in sport” Setul de instrumente COI pentru IF și NOC:

<http://sha.olympic.org/home.html>

Puteți găsi mai jos comunicatul de presă COI privind lansarea. Link-ul direct către site-ul web al setului de instrumente este acesta:

<https://hub.olympic.org/safeguarding/>

Descărcarea resurselor pentru protecție:

<https://www.unicef.org.uk/?s=International+Safeguards+for+Children+in+Sport>

Descărcarea notelor informative:

<https://www.unicef.org.uk/?s=International+Safeguards+for+Children+in+Sport>

Comitetul Olimpic Olandez și Confederația Sportivă Olandeză (NOC*NSF) dezvoltă politici și practici pentru a preveni ceea ce se numește intimidarea sexuală în sportul olandez încă din 1996. Setul de instrumente pentru politica privind intimidarea sexuală:

<http://www.nocnsf.nl/stream/toolkit-seksuele-intimidatie>

Cadrul strategic pentru un mediu sportiv sigur și respectabil:

<https://sportplezier.nl>

Planul Național de Acțiune: Abordarea Austriei pentru combaterea violenței sexualizate în sport:

http://www.100sport.at/de/menu_main/news/newsshow-bm-klug-initiiert-strategiegruppe

Ghid pentru prevenirea hărțuirii sexuale în sport în Republica Cehă:

<http://www.olympic.cz/upload/files/g9vmztko05-prevence-sex-obtezo-vani.pdf>

Programul Play by the Rules a fost dezvoltat în anul 2001 de Departamentul Sud-Australian pentru Sport și Agreement ca un site web interactiv pentru educație și informare cu privire la discriminare, hărțuire sexuală și protecția copiilor în sport:

<https://www.playbytherules.net.au>

Consiliul Sportiv Irlandez și Consiliul Sportiv al Irlandei de Nord au publicat Codul de etică și bune practici pentru copii în sport în anul 2000:

http://www.irishsportsCouncil.ie/Participation/Code_of_Ethics/Code_of_Ethics_Manual/

start to talk.org

EDUCAȚIE ȘI CONȘTIENȚIZARE

Cum să crești gradul de conștientizare asupra violenței sexuale în sport și cum să aduci subiectul în discuție

„Toți cei care intră în contact cu copiii joacă un rol în protecția lor. Ei pot realiza acest lucru în mod eficient doar dacă cunosc, înțeleg și au oportunitatea de a dezvolta, exersa și implementa anumite aptitudini esențiale. Organizațiile care organizează activități sportive pentru copii au responsabilitatea de a oferi instruire și oportunități de dezvoltare pentru personal și voluntari”. UNICEF oferă o resursă de înaltă calitate pentru a fi utilizată de toate organizațiile:

<https://www.unicef.org.uk/wp.content/uploads/2014/10/International-Safeguards-for-Children-in-Sport-version-to-view-online.pdf>

Toți cei care lucrează cu copii și tineri în domeniul sportului trebuie să beneficieze de educație și oportunități de învățare pentru a:

- ▶ înțelege semnele violenței sexuale;
- ▶ ști cum să reacționeze;
- ▶ ști cum să raporteze suspiciunile.

Persoanele cu cele mai semnificative responsabilități pentru protecție au nevoie atât de educație, cât și de asistență pentru îndeplinirea rolurilor lor.

— Calificări de instruire pentru persoanele care instruiesc în domeniul violenței sexuale

Persoanele care oferă instruire în domeniul violenței sexuale trebuie să fie formatori experimentați datorită sensibilității acestui subiect și capacității de gestionare a nevoilor cursanților adulți.

— Selectarea instruirii corecte

În prezent, în mai multe state există acces la facilități de învățare online pentru furnizarea informațiilor de bază pentru mai mulți cursanți. În general acest lucru va oferi o introducere în măsurile de protecție, inclusiv pentru violența sexuală.

Următoarele nivele de instruire sunt:

- ▶ introductiv;
- ▶ general;
- ▶ specializat;
- ▶ dezvoltare profesională continuă.

Întregul personal și toți voluntarii care lucrează direct cu tinerii trebuie să beneficieze de oportunitatea unei instruirii în persoană. Instruirea generală include:

- ▶ modul de identificare a semnelor de violență;
- ▶ modul de reacție la suspiciuni;
- ▶ modul de raportare a acestora.

Sesiunile de instruire trebuie să fie particularizate pentru funcțiile individuale, ca de exemplu pentru antrenori.

<https://thecpsu.org.uk/training-events/basic-safeguarding-training/>

<http://www.ukcoaching.org/site-tools/workshops/about-our-workshops/safeguarding-and-protecting-children>

Instruire specializată

Atunci când organizațiile sau cluburile sportive naționale au desemnat oameni în funcții de protecție, aceștia trebuie să beneficieze de instruire specializată.

Dezvoltare profesională continuă

Antrenorii și alte persoane care lucrează direct cu copiii trebuie să beneficieze de acces la oportunități pentru actualizarea cunoștințelor lor. Acest lucru poate fi cunoscut sub numele de dezvoltare profesională continuă. Subiectele pot include abuzurile online, lucrul cu sportivi de elită sau hărțuire homofobă.

<https://thecpsu.org.uk/training-events/continual-professional-development/>

— Considerații-cheie pentru conștientizare

- ▶ Menționați în mod clar natura problemei, și de ce reprezintă o problemă – oferiți dovezi justificative și studii de caz pentru a aduce problema în atenție.
- ▶ Menționați în mod clar rezultatele/schimbările pe care le doriți și faptul că acestea sunt realiste și realizabile.
- ▶ Identificați potențialii parteneri/sușinători.
- ▶ Menționați în mod clar publicul țintă – de exemplu copiii, tinerii, părinții, antrenorii, publicul general sau autoritățile guvernamentale.
- ▶ Alegeți un mesaj clar și concis pentru publicul dvs.
- ▶ Stabiliți materialele suport pe care doriți să le creați, și pentru cine – conveniți un buget și un plan de costuri pentru diversele elemente, studiați campaniile anterioare pe acest subiect și identificați care dintre elementele lor au fost eficiente.
- ▶ Stabiliți metodele de comunicare pe care doriți să se folosiți; site web, materiale imprimare, sau platforme de comunicare socială.
- ▶ Consultați părțile relevante.
- ▶ Stabiliți modul de monitorizare a succesului și de evaluare la final.
- ▶ Stabiliți calendarul lucrărilor și data de final a campaniei.
- ▶ Dacă o organizație urmează să desfășoare o campanie de conștientizare, ea trebuie să fie capabilă să acorde asistență. Dacă încurajați un tânăr să facă o mărturisire prin intermediul campaniei însă apoi nu îi puteți oferi asistența necesară, puteți provoca mai mult rău decât bine.

— „Începe să vorbești”: un apel pentru încetarea abuzurilor sexuale împotriva copiilor în sport

Se estimează că în Europa aproximativ unul din cinci copii este victimă a unei oarecare forme de violență sexuală. Din nefericire, abuzul sexual este rareori raportat și adesea este ascuns.

Programul „Începe să vorbești” reprezintă un apel către cluburi, federații, lideri sportivi, antrenori, sportivi, copii și familiile lor pentru a contribui la prevenirea și răspunsul la abuzurile sexuale împotriva copiilor în sport. Cei care răspund acestui apel se obligă să ia măsuri concrete pentru a proteja copiii și sportul împotriva abuzurilor. Programul „Începe să vorbești” face parte din lucrările Consiliului Europei pentru drepturile copilului și protejarea lor împotriva violenței. El sprijină implementarea Convenției Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale.

Website: www.starttotalk.org

— Considerații specifice pentru subiecte sensibile inclusiv campanii legate de violența sexuală

- ▶ Asigurați-vă că implicați experți în conceperea și dezvoltarea campaniilor și resurselor dvs.
- ▶ Atunci când resursele sunt elaborate pentru copii și tineri, ele trebuie să fie: adecvate vârstei și adecvate nivelului de dezvoltare; sensibile din punct de vedere cultural; accesibile în cadrul unui mediu sigur și de sprijin. Pentru tineri, acest lucru trebuie să implice părinții sau alți adulți de încredere precum profesori, personal instruit sau voluntari. De asemenea aceștia trebuie testați împreună cu publicul înainte de a fi implicați.
- ▶ Copiii, tinerii și adulții care pot fi afectați de acest subiect pot fi îndrumați spre surse de informații și la alte surse de ajutor precum linii de asistență telefonică confidențială și agenții specializate.
- ▶ Atunci când sunt elaborate programe de educație și de instruire, acestea trebuie livrate persoanelor care dețin instruirea și/sau calificarea adecvată.

— Pro Safe Sport+ Centrul de resurse online

Centrul de resurse online Pro Safe Sport+ este un centru unic pentru elaborarea de politici și măsuri de prevenție și de protecție în Europa. El oferă îndrumări concrete și promovează instrumentele existente de conștientizare și resursele de consolidare capacităților pentru sprijinirea autorităților publice, organizațiilor sportive și a altor părți interesate în eforturile lor de eradicare a abuzurilor sexuale împotriva copiilor în sport. Aici există referințe către un set complex de practici și inițiative care vizează șase domenii strategice de acțiune:

- ▶ dezvoltarea și implementarea unei strategii pentru protecția copilului;
- ▶ programe educaționale;
- ▶ inițiative de conștientizare;
- ▶ coduri de conduită și coduri de etică;
- ▶ minimalizarea riscurilor;
- ▶ sisteme de asistență și de management al cazurilor.

Website: www.coe.int/sport/PSS/

start to talk.org

KIT DE FORMARE

PENTRU A PREVENI ȘI REACȚIONA
LA SITUAȚII POTENȚIALE
DE VIOLENȚĂ SEXUALĂ
ÎMPOTRIVA COPIILOR ȘI
TINERILOR ÎN SPORT

BUILDING A EUROPE FOR AND WITH CHILDREN
CONSTRUIND O EUROPĂ CU ȘI PENTRU COPII

Versiunea inițială în limba engleză
a acestui kit de formare a fost finanțată de proiectul
comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei
„Pro Safe Sport +: Eradicarea hărțuirii și abuzului sexual
împotriva copiilor în sport” (Erasmus+)

RON

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul
drepturilor omului pe continentul european. Aceasta
include 47 de state membre, dintre care 28 sunt membre
ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului
Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor
Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului,
democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a
Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a
Convenției în statele membre.

KIT DE FORMARE

PENTRU A PREVENI ȘI REACȚIONA LA SITUAȚII POTENȚIALE DE VIOLENȚĂ SEXUALĂ ÎMPOTRIVA COPILOR ȘI TINERILOR ÎN SPORT

— Acest kit de formare a fost dezvoltat ca parte a proiectului comun al Uniunii Europene (UE) și al Consiliului Europei (COE), Pro Safe Sport + „Pune capăt hărțuirii sexuale și abuzului împotriva copiilor în sport”, care completează alte acțiuni de sensibilizare dezvoltate de proiect (vezi mai jos). Oferă informații și conținut de formare **pentru a ajuta pe cei aflați în poziții de influență în domeniul sportului să prevină și să reacționeze la situații potențiale de violență sexuală în sport.**

Grupuri țintă

- ▶ Instructori
- ▶ Liderii sportivi
- ▶ Antrenori
- ▶ Profesori de educație fizică

Obiective

- ▶ A înțelege ce este violența sexuală în domeniul sportului, pentru a preveni apariția acesteia
- ▶ A reacționa în mod corespunzător în cazurile de violență sexuală sau suspiciunea de violență sexuală
- ▶ A oferi informații despre serviciile de asistență și/sau liniile de asistență existente
- ▶ A implementa măsuri preventive – evita/reduce situațiile de risc

Conținut

— Kitul de instruire conține un set de șase fișe tehnice:

- ▶ **1. Fapte și figuri** – violența sexuală împotriva copiilor și tinerilor în sport
- ▶ **2. Cadrul legislative și normativ** – care sunt elementele legislative, convențiile, cadrele normative, standardele și normele de bune practici care ne ajută să prevenim și să răspundem la violența sexuală împotriva copiilor și a tinerilor?
- ▶ **3. Protejarea victimelor** – cum să identificăm violența sexuală
- ▶ **4. Protejarea victimelor** – răspunsul la suspiciunile sau acuzațiile de violență sexuală
- ▶ **5. Prevenirea violenței sexuale** – prevenirea violenței sexuale împotriva copiilor și a tinerilor în și prin sport
- ▶ **6. Educație și conștientizare** – modul de conștientizare a violenței sexuale în sport și modul de aducere a subiectului în discuție

— Vă rugăm să rețineți că unele căsuțe trebuie să fie adaptate contextelor particulare ale țărilor (definiții specifice și informații privind cadrul legal, cerințe legale pentru raportarea preocupărilor cu privire la / atenuarea violenței sexuale și a serviciilor de sprijin).

Oprți abuzurile sexuale asupra copiilor în sport: Pro Safe Sport +

Proiectul comun UE-COE „Pro Safe Sport +” solicită o atenție politică reinnoită și elaborarea de politici și acțiuni strategice pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale împotriva copiilor în sport.

Mai precis, urmărește să crească angajamentul ambelor organizații guvernamentale și neguvernamentale (autoritățile publice care se ocupă de sport și drepturile copiilor, organizații sportive și alte organizații interesate) în acest subiect prin instrumente de sensibilizare și resurse de consolidare a capacităților.

Pe lângă acest kit de pregătire, au fost dezvoltate și alte materiale:

- ▶ **Un video spot**
- ▶ **Un centru de resurse online care să promoveze practicile existente și să ofere sfaturi concrete**
- ▶ **O listă de experți europeni**

Vă încurajăm să utilizați aceste resurse, susțineți această inițiativă și împărtășiți lumii! IMPLICATIVĂ!

www.coe.int/sport/PSS

[@ProSafeSport](https://twitter.com/ProSafeSport)

[✉ sport.safe@coe.int](mailto:sport.safe@coe.int)

Un mulțumesc pentru Safe Sport International, în special pentru Anne Tiivas și Kari Fasting, pentru dezvoltarea conținutului fișelor tehnice și pentru Media Group pentru designul grafic al acestora.

Opiniile exprimate în această lucrare sunt responsabilitatea autorilor și nu reflectă neapărat politica oficială a Consiliului Europei.

Toate cererile referitoare la reproducerea sau traducerea integrală sau parțială a acestui document trebuie adresate Direcției de Comunicare (F-67075 Strasbourg Cedex sau publishing@coe.int). Toate celelalte corespondențe referitoare la această publicație ar trebui să fie adresate Direcției generale pentru democrație, Acord Parțial Lărgit privind Sportul (EPAS).

Coperta: Departamentul Documente și Producție de Publicații (SPDP), Consiliul Europei
Machetare: www.themediagroup.co.uk
Fotografii de copertă: © F. Zardon
© Consiliul Europei, martie 2020

Machetat în cadrul proiectului „Protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual în Republica Moldova”